

آیا روحانی ولاریجانی در فکر بازگشت به سیاست هستند؟

درحالی‌که گمانه‌زنی‌ها درباره حضور چهره‌های سیاسی در انتخابات مجلس آینده آغاز شده، چالش و امکان مشارکت حداقلی مردم می‌تواند حساسیت‌زا باشد؛ ام‌ا اقدامات کافی برای افزایش اعتماد عمومی و بازگشت امید به تغییر از طریق صندوق‌های رأی انجام نشده است. از یک سو احتمال آمدن علی لاریجانی برای تکیه‌زدن به صندلی ریاست مجلس آینده است و از سویی نام حسن روحانی مطرح شده است که از سکوی مجلس برای بازگشت به سیاست بهره خواهد برد. هرچند همه اخبار در حد گمانه‌زنی هستند و آمدن و نیامدن فعلا دفا مشغولی برای افکار عمومی ایجاد نکرده است؛ اما بازار تکذیب‌ها هم در حال گرم‌شدن است. دراین‌بین با سکوت حسن روحانی به‌تازگی شایعه احتمال نامزدی او برای مجلس از سکوی یک رسانه اصولگرا منتشر شده است. اصولگرایان که برای ماندن در قدرت نیازمند بازگرداندن شور و شفع انتخاباتی هستند، گمانه‌زنی‌های خود را آغاز کرده‌اند تا شاید این‌گونه از فضای منتלב این روزها عبور کنند. «آن‌گونه که از اخبار برمی‌آید، در تقسیم‌کار تبم سیاسی راست میانه با محوریت کارگزاران پیشنهادشده حسن روحانی کاندیدای مجلس شود و

با چهره‌هایی مانند آذری جهرمی، سوزنا ستاری، عبدالناصر همتی لیست تهران را تشکیل دهند. همچنین در این تقسیم‌کار، لاریجانی جدی‌ترین گزینه و جهانگیری گزینه بعدی راست میانه برای انتخابات ریاست‌جمهوری هستند و محسن هاشمی برای شهرداری تهران پیشنهاد شده است.» این بخشی از گزارشی است که سایت اصولگرای «فردا» منتشر کرده و از احتمال کاندیداتوری حسن روحانی برای انتخابات مجلس دوازدهم خبر داد؛ ادعایی که شاید بیشتر به خبرسازی رسانه‌های اصولگرا شباهت داشته باشد تا خبرهای پشت پرده از تحرکات انتخاباتی جریان رقیب. فردا در ادامه نوشته است: «سابقه پارلماناراستی روحانی که حتی او را به نایب‌رئسی رساند، از دلایل این نقشه است. از سوی دیگر عملا شانس روحانی برای انتخابات ۱۴۰۴ کمتر از آن است که بتوان روی آن ریسک کرد». در همین زمینه حسین مرعشی، دبیرکل حزب کارگزاران، با اشاره به خبرهای منتشرشده درباره کاندیداتوری حسن روحانی در انتخابات مجلس ۱۴۰۲ گفت: نمی‌دانم، اطلاعی از این موضوع ندارم. خیلی این بحث‌ها زود است و این خبر شایعه‌ای بیش نیست و صحت ندارد. او با اشاره به سکوت حسن روحانی از آغاز اعتراضات تا به

«شرق» از احتمال احیاشدن یا احیانشدن براجم گزارش می‌دهد

اما واگرهای بازگشت به میز مذاکره

نخواهد بود که ایران از موضع قدرت، گفت‌وگو را آغاز نکرده است؟ مضافا باید این پرسش را در نظر گرفت که حتی اگر طبق گفته المانیتور، تهران پالس مثبتی برای ازسرگیری مذاکرات فرستاده باشد، می‌توان آن را به‌معنای آغاز گفت‌وگوها و نهایتا حصول توافق در نظر گرفت؟! چون بارها تاکید شده است که ازسرگیری نشست وین لزوما به‌معنای حصول توافق و احیای برجام نیست. در تائی اا اساسا موافقت تهران با حضور تیم فنی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ایران برای حل اختلافات پادمانی را می‌توان به‌مثابه پالس مثبت در نظر گرفت یا این اقدام سازمان انرژی اتمی ایران (موافقت با حضور آژانس)، اگر درنهایت به حل اختلافات منجر شود فقط به این معنا خواهد بود که یکی از موانع برای آغاز گفت‌وگوهای هسته‌ای رفع شده است؟
با در نظر داشتن این سؤالات باید گفت که در این شرایط موافقت تهران برای سفر تیم فنی آژانس به ایران در جهت حل اختلافات پادمانی فی‌نفسه کافی مثبت و قابل دفاع است، چراکه مذاکرات تهران و آژانس بر مبنای نگاه فنی پی گرفته می‌شود؛ تلاش برای کنارگذاشتن اختلافات پادمانی می‌تواند از حساسیت آژانس، شورای حکام و جامعه جهانی بر موضوع پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران بکاهد. در نتیجه یکی از صرف‌صل‌های منازعات با تهران سسته می‌شود.
باین‌حال تلاش تهران برای آغاز گفت‌وگوهای هسته‌ای باید قدری متفاوت از مذاکرات ایران و آژانس مورد ارزیابی قرار گیرد؛ چراکه این دو موضوع با وجود برخی پیوستارها به‌صورت مجزا پی گرفته می‌شوند.

به نظر می‌رسد المانیتور برخی حواشی سیاسی درباره ایران را نادیده گرفته است. برخی مسائل سیاست داخلی در ایران و سناریوهایی برپیهاموی جنگ اوکراین باعث شده تقابلی دیپلماتیک با ایران برای کاهش توان رازینی تهران شکل بگیرد؛ بنابراین تا زمانی که این فشارها به نقطه «توقف» و در ادامه «تعدیل» نرسد، ولو آنکه تهران بخواهد از آغاز مذاکرات به‌عنوان یک ابزار دیپلماتیک استفاده کند، احتمالا نتواند در حد مطلوب (با گفت‌وگوهای وین) به منافعتش دست یابد.
ضمن آنکه به دلیل شرایط منطقه‌ای و همچنین برخی مسائل اقتصادی مذاکرت می‌تواند راهبردی عقلانی محسوب شود اما این شرایط هم توجهی برای آغاز مذاکرات هسته‌ای بدون درنظرگرفتن برخی مسائل دیگر نیست، چون اگرچه بارها عنوان شده است که مهم‌ترین عامل ایجاد شرایط کنونی در اقتصاد به بن‌بست در عرصه دیپلماسی بازمی‌گردد اما باید این گزاره را هم در نظر گرفت که «مشکلات اقتصادی» و «گرفتاری‌های

الان و احتمال کناره‌گیری او از سیاست، بیان کرد؛ خیر، درباره این موضوع نمی‌شود حرف زد. مرعشی درباره برخی گمانه‌ها مبنی بر رازینی‌های پشت پرده رئیس‌جمهور سابق با مقامات، درباره اعتراضات هم گفت: این بحث‌ها دعوائی است، من تحلیل دارم؛ اما نمی‌خواهم بگویم. مسائل کشور این موضوعات نیست. وضع اقتصاد ایران، اجتماعات و نحوه بازسازی اعتماد در کشور مهم‌تر است و آقای روحانی کجای ماجراست؟ او هیچ مسئله‌ای از سیستم را حل نمی‌کند. آقای روحانی دیگر عددی در سیاست امروز ایران نیست. او با اشاره به سکوت حسن روحانی از آغاز اعتراضات تا به الان و احتمال کناره‌گیری او از سیاست، بیان کرد؛ خیر، درباره این موضوع نمی‌شود حرف زد. هرچند اصولگرایان تمایل دارند با این‌گونه اخبار تئور انتخابات را گرم کنند، باید دید حسن روحانی به‌عنوان یک راست میانه‌رو در ائتلاف با علی لاریجانی برای ورود به عرصه انتخابات آن‌هم در شرایطی که احتمال استقبال مردم از انتخابات کم است، اصلا تمایلی دارد یا خیر؟!هرچند درباره لاریجانی اخبار بیشتری برای ورودش به انتخابات منتشر شده است؛ ازجمله معاون سیاسی حزب مؤتلفه اسلامی گفته است:

دیپلماتیک» اکنون با موضوع مهم‌تری به نام «معضلات و مسائل اجتماعی» همراه شده است. بر همین اساس با نیم‌نگاهی به مذاکره برای تعدیل فشارها نمی‌توان آن را یک امکان برای راهایی از همه مشکلات در نظر گرفت؛ بر کسی پوشیده نیست که آثار مثبت روانی آغاز مذاکرات هسته‌ای می‌تواند ترمز افزایش نرخ ارز، سکه، طلا و سقوط ارزش پول ملی را به‌صورت موقت بکشد اما این گزاره زمانی به نتیجه مطلوب می‌رسد که اصلاح معضلات و مشکلات سیاسی و اجتماعی نیز آغاز شود تا تاثیر مذاکرات و حصول نتیجه در آن با عمق بیشتری خود را نشان دهد. البته در مقابل آنچه گفته شد، شاید طیفی از تحلیلگران اعتقاد داشته باشند که اتفاقا تداوم برخی مشکلات هرچه سریع‌تر مسیر تعامل دیپلماتیک را هموار کند وگرنه با عمیق‌ترشدن برخی معضلات در سیاست داخلی و سیاست خارجی تداوم اعمال تحریم‌های تحمیلی و تقابلی کشور را عملا با دست‌اندازهای بسیار بزرگ مواجه کند، به‌ویژه آنکه با قدرت‌گرفتن نتانیاهو در اسرائیل، تشدید فشار بر تهران بیشتر از گذشته خواهد بود؛ در درست‌دانستن بخشی از این تحلیل باید به گزاره پیش‌گفته بازگردیم که «آغاز هر مذاکره و گفت‌وگویی به پیش‌شرط‌ها و بستریهای اولیه خود نیاز دارد که در این مورد مشخص تا اطلاع ثانوی شروط لازم برای هیچ‌کدام از طرفین مذاکره فراهم نیست». در این رابطه مشخصا تهران شرایط اولیه برای آغاز گفت‌وگوها را ندارد. بنابراین با باید به موازات آغاز مذاکرات هسته‌ای برخی ترمیم‌ها و اصلاحات را آغاز کند که با پشتوانه لازم و از موضع برتر پای میز حاضر شود. البته باید به این واقعیت تلخ هم اشاره کرد که مسیر طی‌شده در ۴۸۰ روزی که از روی‌کارآمدن دولت سیزدهم می‌گذرد، متأسفانه سیاست خارجی و به‌خصوص مذاکرات هسته‌ای به نقطه‌ای رسیده که تهران اکنون مجبور به انتخاب بین «بد» و «بدتر» شده است؛ ایران یا برای رفع مشکلات مجبور است پای میز مذاکره‌ای برود که نهایتا خروجی لازم به‌خصوص در حوزه اقتصادی و تجاری را با احیای برجام در پی ندارد؛ چراکه در این مدت تیپ‌ف گسترده‌ای از تحریم‌ها به نام‌های دیگری از حقوق توسط ایالات متحده، اتحادیه اروپا و دیگر کشورها اعمال شده است؛ بنابراین حصول توافق نمی‌تواند آن تحریم‌های غیرهسته‌ای را لغو کند اما در عین حال بلاتکلیفی در موضوع هسته‌ای ایران هم می‌تواند مشکلات متعدد دیگری را به وجود آورد که انتخاب «بدتر» را پیش می‌کشد. شاید مهم‌ترین کارکرد برجام برای ایران که از دیدگاه مخالفان مذاکره به عمد یا به سهو نادیده گرفته می‌شود، «رفع خطر امنیتی‌شدن پرونده ایران در مجامع جهانی بود». متأسفانه به نظر می‌رسد تهران گاهی این ارزیابی را دارد که بالاتر از سیاهی رنگی نیست و وضعیت کنونی فعلی حل نشود، در نشست آتی شورای حکام باید منتظر ارسال پرونده فعالیت هسته‌ای ایران به شورای امنیت باشد. ایران به‌کارگیری رویکردی قهری برای حل‌وفصل برنامه هسته‌ای ایران انتقاد کرده و بر نهایی‌کردن مذاکرات وین به‌عنوان راهکاری بهتر تاکید کرد. شنبه هفته جاری میخائیل اولیانوف در واکنش به مقاله‌ای که به دفاع از اتخاذ «پلن B» توسط غرب در قبال مسئله هسته‌ای ایران پرداخته بود، در صفحه توییترش نوشت: «راه بسیار بهتری وجود دارد و آن نهایی‌کردن مذاکرات وین و به توافق رسیدن بر سر احیای برجام توافق هسته‌ای است». این دیپلمات ارشد روس در ادامه توییتش تاکید کرد: «اگر آمریکا اراده سیاسی لازم را نشان دهد، این کار هنوز امکان‌پذیر است. صحبت‌های غیرمسئولانه درباره پلن B می‌تواند منجر به رخ‌دهاها و تحولاتی بسیار منفی شود». در این راستا چهره‌هایی مانند کوروش احمدی (دیپلمات پیشین ایران در سازمان ملل) اعتقاد دارند اگر چالش‌های فعلی حل نشود، در نشست آتی شورای احکام باید منتظر ارسال پرونده فعالیت هسته‌ای ایران به شورای امنیت باشیم. اینجااست که انتخاب بین بد و بدتر خود را به‌وضوح نشان می‌دهد. با وجود درنظرگرفتن این نکات درنهایت مجددا تاکید می‌شود که «آغاز هر مذاکره و گفت‌وگویی به پیش‌شرط‌ها و بستریهای اولیه خود نیاز دارد که در این مورد مشخص تا اطلاع ثانوی شروط لازم برای هیچ‌کدام از طرفین مذاکره فراهم نیست. در این رابطه مشخصا تهران برای آنکه بتواند دست بالایی در مذاکرات داشته باشد، باید اکنون هم‌زمان با پیشبرد متقوله مذاکرات، مسیر اصلاح مشروعب برخی روش‌ها در حوزه‌های اجرایی سیاست و اجتماع را هم‌سوار کند یا حداقل پیش از انجام مذاکرات در موضوعات مختلف داخلی و خارجی به نقطه ثبات بهتری برسد که با پشتوانه لازم و از موضع برتر پای میز حاضر شود.

سرپرست بودجه را به مجلس ارائه دهد». گودرزوند اظهار کرد: «طبیعتا دولت باید در ابتدا لایحه برنامه هفتم را به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌کرد که با توجه به گذشت موعده زمانی آن و اینکه هنوز این اتفاق رخ نداده، باید مجلس شورای اسلامی وارد بررسی بودجه شود؛ چون با این شرایط نه می‌توان برنامه و نه بودجه را در زمان خود مصوب کرد و هر دو کار روی زمین می‌ماند».

اوادامه داد: «باید دولت زار را مدیریت کرده و هرچه سریع‌تر تاکید کرده بود که زمان درحال ازدست‌رفتن است. پورابراهیمی در جلسه علنی مجلس گفته بود که ممکن است اصرار ما درخصوص ارائه برنامه هفتم توسعه سبب شود تا به سمت تصویب بودجه چنددوازدهم برویم که علامت خوبی برای اقتصاد کشور نیست. از همین‌رو پورابراهیمی از مجلس خواست تا درخصوص بررسی لایحه بودجه و برنامه هفتم توسعه تصمیم جدی بگیرد. پیش از پورابراهیمی، محمدمهدی مفتح، نماینده مردم توپرسرکان و نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی در مجلس نیز با انتقاد از عدم ارائه لایحه برنامه هفتم به مجلس از سکوی دولت گفته بود، اگر سال گذشته دولت می‌گفت که برنامه هفتم را نمی‌توانم به مجلس ارائه بدهم، می‌پذیرفتم؛ اما درحال‌حاضر بیش از یک‌سال‌وسه ماه از عمر دولت می‌گذرد و این صحبت‌ها پذیرفته‌شده نیست.

علاوه‌براین، صدای سایر نمایندگان هم درآمده است و خواستار ارسال هرچه سریع‌تر لایحه بودجه ۱۴۰۲ از سوی دولت به مجلس هستند. مهرداد گودرزوند، نایب‌رئیس کمیسیون برنامه‌وبودجه

مجلس در انتقاد از دولت دراین‌باره گفته است: «هنوز دولت نه لایحه بودجه ۱۴۰۲ و نه لایحه برنامه هفتم توسعه را به مجلس نداده است، انتظار می‌رود که دولت مدیریتت زمان داشته و هرچه

«آقای لاریجانی از مدت‌ها پیش جلسات ستادی و هم‌اندیشی و دیدارهای گسترده با چهره‌های سیاسی را کلید زده و درصدد است تا چهره اصلی مجلس آینده باشد». یکدست‌سازی رخ‌دهد در سیاست و قدرت یکپارچه اصولگرایان برخلاف وعده‌ای که داده بودند، تاکنون به کاهش فاحش ارزش پول ملی و رشد روزافزون تورم منجر شده و خبری از تحقق وعده‌های انتخاباتی آنان نیست. در این وضعیت نابسامان حتی حضور چهره‌های شاخص اصلاح‌طلبان هم با استقبال مردم مواجه نخواهد شد، چه رسد به روحانی یا علی لاریجانی. حتی اگر به واقع ائتلافی میان این دو و اصلاح‌طلبان رخ دهد که فعلا بسیار دور از ذهن است، چنین بازگشتی «به فرض وقوع» بعید است به پیروزی در انتخاباتی بینجامد. البته نباید فراموش کرد که دستان اصولگرایان بسیار تهی است و برای اقناع افکار عمومی برای اعتماد دوباره شخصیت تأثیرگذاری ندارند؛ بنابراین شرایط برای فعالیت و بازگشت رقبای اصولگرایان فراهم است؛ اما رقا هم توانی برای جلب اعتماد دوباره مردم ندارند و برای انتخابات سال آینده باید جدی کردی کرد تا با بهبود شرایط اقتصادی و سیاسی انتخابات از رکود خارج شود.

اخبار برگزیده

جلیل رحیمی جهان آبادی عضو کمیسیون امنیت ملی :

عیسی زارع‌پور دقیقا الان وزیر چیست؟ وزیر فیلترنت و قطع ارتباطات؟

ماه‌هاست سرعت و کیفیت پایین اینترنت که سه ماه اخیر همراه شده است با فیلترینگ، مردم نقد مردم و برخی از نمایندگان مجلس است. در این رابطه جلیل رحیمی جهان‌آبادی عضو کمیسیون امنیت ملی در صفحه توییتر خود نوشته است: «وقتی اینترنت سرعتش حداقل هست و اکثر شبکه‌های اجتماعی فیلتره و شرکت مخابرات و مشکلات کارگزاران مخابرات هم به بخش خصوصی و خصوصی واگذار شده و تصمیم قطع و وصل اینترنت و فیلترینگ هم با وزارت ارتباطات نیست؛ برادرمن عیسی زارع‌پور دقیقا الان وزیر چیست؟! وزیر فیلترنت و قطع ارتباطات!?!».

راه‌حل اصولگرایان برای حذف ایران از کمیسیون مقام‌زن:

سال آینده در خواست عضویت می‌دهیم

امین‌زاده، فعال سیاسی اصولگرا گفت: البته مشکلی برای حضور ایران در کمیسیون نیست. خام‌های ایرانی می‌توانند حضور داشته باشند تنها حق رای ندارند، ضمن اینکه ایران می‌تواند سال آینده مجددا درخواست دهد تا با بررسی مورد تصویب قرار گیرد. به گزارش ایسنا، الهام امین‌زاده عضو هیئت علمی دانشکاه تهران تاکید کرد: برای اولین بار است که یک کشور قطع‌نامه‌ای ارائه می‌دهد تا کشور دیگری از کمیسیون مقام زن سازمان ملل حذف شود لذا این حرکت نه یک کار حقوقی بلکه سیاسی است. الهام امین‌زاده در ارزیابی خود از حذف ایران از کمیسیون مقام زن سازمان ملل گفت: کمیسیون مقام زن درواقع یک مجموعه زیر نظر شورای اقتصادی-اجتماعی سازمان ملل است که دارای ۵۴ عضو است و معمولا براساس آیین‌نامه‌هایی که در مجمع تعریف شده کشورهایی که عضویت آنها خاتمه یافته داوطبانه دیگر عضو نیستند. وی تصریح کرد: اتفاقی که برای حذف ایران از این کمیسیون افتاد، برای اولین بار بود که آمریکا قطع‌نامه‌ای را به این شورای اقتصادی-اجتماعی ارائه کرد تا عضویت کشور دیگری خاتمه یابد. این عضو هیئت علمی دانشگاه تهران همچنین بیان کرد: جمهوری اسلامی ایران به تازگی و با کسب قریب‌به‌اتفاق آرا عضو شده بود و قرار بود از ژانویه ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۶ در این کمیسیون حضور داشته باشد. امین‌زاده خاطرنشان کرد: اقدامی که انجام شد یک حرکت کاملا سیاسی است نه یک کار حقوقی، درواقع کار کارشناسی‌شده نیست، کار سیاسی است زیرا اخیرا رای به عضویت ایران در این کمیسیون داده شده بود. وی تاکید کرد: آمریکا هر سال به‌جای بحث حقوق هسته‌ای، این طریق حقوق بشر سعی می‌کند ایران را مورد اتهام قرار دهد. این استاد دانشکاه در پایان اظهار کرد: البته مشکلی برای حضور ایران در کمیسیون نیست خاتمه‌های ایرانی می‌توانند حضور داشته باشند تنها حق رای ندارند، ضمن اینکه ایران می‌تواند سال آینده مجددا درخواست دهد تا با بررسی مورد تصویب قرار گیرد.

گیرد، در این صورت بودجه سال آینده به‌صورت دو یا سه دوازدهم خواهد بود و مجلس در سال دیگر وارد بررسی بودجه سال ۱۴۰۲ می‌شود».

او ادامه داد: «در مقابل نظر دیگر آن است که اول مجلس وارد بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ شود؛ چراکه همان گروهی که مشغول تدوین بودجه است، همان گروه بر روی برنامه هفتم هم کار می‌کند و تقریبا بودجه براساس برنامه هفتم تدوین شده است که به خاطر همین مجلس شورای اسلامی می‌تواند ابتدا بودجه را بررسی کرده و سپس وارد بررسی برنامه شود؛ البته که متأسفانه تاکنون هیچ لایحه‌ای به مجلس ارائه نشده است، امیدواریم حداقل دولت این هفته بودجه سال ۱۴۰۲ را به مجلس ارائه کند». این عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس با بیان اینکه دولت باید تا ۱۵ آذر لایحه بودجه را به مجلس تقدیم می‌کرد، تصریح کرد: «با توجه به اینکه این اتفاق رخ نداده است، به نظر بنده بهتر است ابتدا مجلس وارد بررسی بودجه شود و با اتمام آن رسیدگی به برنامه هفتم را در دستور کار قرار دهد، در این صورت دولت در اجرای بودجه سال ۱۴۰۲ در سال آینده با مشکل مواجه نخواهد شد».

اگرچه نمایندگان اظهار امیدواری کرده‌اند که هرچه سریع‌تر دولت لایحه بودجه را تقدیم مجلس کند اما از اتجایی که مجلس در تعطیلات هفته‌ای به‌منظور سرکشی نمایندگان به حوزه‌های انتخابیه است، در صورت آماده‌بودن لایحه بودجه، تقدیم آن به آخر آذرماه هم نمی‌رسد و معلوم نیست بالاخره دی‌ماه شاهد ارسال برنامه بودجه ۱۴۰۲ به مجلس خواهیم بود یا برنامه هفتم تقدیم مجلس می‌شود و مجبور خواهیم بود با بودجه چنددوازدهم سال آینده کشور را اداره کنیم.